

[A. C. Meyer.]

nærmere Udredning af dette Spørgsmaal vil være vanskelig for en Taler. Det maa bero paa Ministeren og de med ham forbundne, hvorledes denne Sag skal endeligt ordnes.

Saa har man tilbage et Ønske om, at det Forslag, der foreligger til Behandling, maa faa en ikke blot velvillig, men hurtig Behandling. Det skulde ikke gerne gaa saaledes, at Ministeren fik langt Skæg, inden Forslaget blev færdigt. Forslaget forekommer mig let overskueligt. Det har klare Paragraffer, Starten har været god, Imødekommenhed har man fundet paa forskelligt Hold, Kritikken har ikke været skarp, alt synes at tyde paa, at man kan komme gennem denne Sag uden nogen synderlig Tidsspilde.

Jeg vil da haabe, at dette maa kunne lykkes, ikke mindst for Teatrets Skyld, men ogsaa for Ministerens Skyld. Jeg under den højterede Minister, at dette Lovforslag vedtages saa hurtigt som muligt. Men jeg ønsker det dog navnlig af Hensyn til, at Teatret har Krav paa, at Lovforslaget bliver ophøjet til Lov. Der skal træffes Forberedelser nu til den kommende Sæson, og Tiden er knap. Tinget kan derfor vise baade Statskassen og Kunsten Imødekommenhed ved at behandle dette Lovforslag saa hurtigt, som det vel lader sig gøre. At Lovforslaget vil gaa i Udvalg, anser jeg for givet; men den Udvalgsbehandling vil saa forhaabentlig kunne blive kortvarig og velvillig.

Inger Gautier Schmit: Over Scenen til det kongelige Teater staar der dette Motto: „Ei blot til Lyst“. Og naar man ser de mangfoldige, uendelige Overvejelser igennem, som har været ført angaaende det kongelige Teaters Forhold, maa man i høj Grad sætte dette Motto over disse Forhandlinger. De har sandelig ej været blot til Lyst. Der har været saa mange forskellige Arter af Interesser og Anskuelser og Problemer, der har gjort sig gældende, saaledes at Rigsdagen Gang paa Gang har beskæftiget sig med dette Omraade.

Ordningen af 1903, som i sin Tid blev truffet af Venstres Regering, maa siges at have været en god Ordning med Undtagelse af dette, at man var for tillidsfuld overfor det kongelige Teater. Om man i og for sig kan bebrejde nogen, at de er tillidsfulde, skal jeg her lade være usagt. Men Resultatet af den Tillid har altsaa været, at Forholdene er blevet saaledes, at de trænger til en grundig Forandring.

Ordningen af 1903 var imidlertid ret taalelig, indtil vi kom op omkring Krigs-

tiden, der var endog et Overskud paa denne Ordning, et Overskud, som Staten imidlertid desværre inddrog til Lønninger, hvorved man svækkede Teatrets Interesse for at opspare et saadant Overskud. Under Krigen kunde man ikke komme videre med hele Teatersagen, og Underskuddet voksede Dag for Dag. Man gav paa Teatret den Undskyldning, at det skyldtes de daarlige Arbejdsvilkkaar: man havde for lidt Plads, Kunstnerne kunde ikke faa Lejlighed til at udfolde sig efter deres Evner og Kræfter; og samtidig blev Lønningerne sat i Vejret, saa at man maatte udbetale højere Gager.

Imidlertid naaede man frem til Samlingen 1918—19, man havde Krigen bag sig, og den dasiddende Regering tog Initiativet til et nyt Teaterforslag. Dette var imødeset med megen Spænding og stor Interesse. Jeg husker endnu den Dag, en mørk Decemberdag i 1918, da man i Rigsdagens ellers ret dystre Tilhørerloger — man beskæftigede sig paa den Tid med Hr. Rodes Dyrtidsforanstaltninger, hvilket jo nok kunde vække alvorlige Betragtninger — følte sig hensat i en helt anden Atmosfære; det var Scenens Børn med hele deres brogede Verden, der prægede Tilhørerlogerne i det høje Folketing, og man sad med en stille Forventningens Glæde om, hvad den radikale Undervisningsminister Hr. Keiser-Nielsen nu vilde foreslaa for at komme ud af de forhaandenværende Trængsler.

Vi husker alle Resultatet, som nærmest faldt uhyre bedrøveligt ud; det forelagte Forslag viste sig nærmest at være et Rædselsforslag, der ikke fandt nogen som helst Tilslutning indenfor nogen Gruppe her paa Rigsdagen. I Udvalget var der en eneste Mand, der stemte for det, af alle 15; om han græd, ved jeg ikke, men i hvert Fald var Forslaget dermed sunket i Jorden.

Og det var vist godt det samme. Det var et Forslag paa henvend 8 Mill. Kr., hvad der i vore Dage, i 1929, unægtelig synes en overordentlig stor Sum. Som Undskyldning kan maaske tjene, at Datidens økonomiske Psykologi var en lille Smule angrebet af hele Udviklingen paa den Tid, altsaa i 1919, idet man glat væk bevilgede baade 6, 8, 10 og 20 Millioner til Byggeforetagender, hvis Resultater efterhaanden blev at se rundt omkring i vort Land; jeg nævner store Latinskoler, jeg nævner Militærhospitaler og Banegaarde, alt planlagt i denne Tid.

Men Teaterplanen blev, som sagt, standset; og i de følgende Aar, Nedgangs-aarene, hvor man ikke havde saa store